

haeres dominus utilis et proprietarius mansi Coromina praedictae parochiae aetatis quadraginta quatuor annorum parum etc, medio juramento per nos in animas nostras ad Dominum Deum et eius Sancta Quatuor Evangelia in posse et manu notarii infrascripti prestito attestamur indubiamque fidem facimus de infrascriptis et sequentibus, videlicet:

1. *Primo de com antigament en lo terme ho parròquia de Tavertet y havia una casa o casal dita lo mas Rajols que se trobava dirruïda que segons los vestigis estava cituada y fabricada en la collada dita del Pandís qui baixa a la casa del Pandís de Sant Joan de Fàbregas.*

2. *Que dita casa o casal de molts anys a esta part se troba dirruïda, y de molta part dels vestigis de aquella casa o casal de alguns vint y vuit anys poch més ho menos a esta part lo senyor Fructuós Fontcuberta, amo, senyor y possessor del mas Avench de Tavertet féu fabricar altre altre⁶ casa que vuy se troba existir y habitada en lo serrat que és molt cerca del camí que baixa de Tavertet a Rupit y cerca de una font dita la Font del Pujol, que després de fabricada la anomen públicament la casa de Rajols, que és a la part de tremuntana respecte del puesto haont era cituat lo Antich casal del mas Rajols.*

3. *Tercerament que dita casa nova de dit Sr. Fructuós Fontcuberta anomenada Rajols se discorre la féu fabricar dit Sr. Fontcuberta en lo puesto més eminent per tenir la vista de tot lo territori de Pruit y per lo benefici que redunda als moradors de ella de la dita font de Rajols, que és de las més particulars y fecundas de tot lo Cabrarès per ésser prop y cerca de dita casa, y esta distarà del casal dirruït del mas Rajols dos tirs de fusil ab poca differència; com també per la aptitud de poder fer conrreus en las cercanias de aquella y per guarda dels boscos, terras y pastures del seu mas Avench de la parròquia de Tavertet, que antes eren y servian per pasturas dels bestiar del dit mas Avench de dita parròquia.*

4. *Que lo puesto ho lloc haont està vuy fabricada la casa anomenada de Rajols antes noxi havia vestigi algú ni senyal de haver-i agut casal ho casa.*

Y totas y segles cosas sobrerreferidas afirman éser aquellas verdaderas per haver-ho vist tot lo temps de nostra vida y recordació respectivament y haver-o oït a dir a las personas més vellas del mateix terme de Tavertet públicament y de tot lo predit és estada y és la pública veu y fama lo que dihem y sabem en la referida conformitat, y ab singularitat jo dit Joseph Font per haver en lo temps que se fabricava la casa que x mensiona al segon número estat per masover en lo dit mas Avench y ab los bous y altres bestiar y mossos portada y carretejada la pedra respective del casal o casa dirruïda del dit mas Rajols en lo lloch ho puesto haont està de nou fabricada dita casa.

Et ne aliquem super his dubitari contingat has presentes certioratitias litteras sive hoc presens publicum testimoniale extrajudiciale instrumentum de praedictis ad instanciam Joannis Pontí alterius ex rectoribus sive regidors termini de Tavertet per notarium infrascriptum fieri, scribi, tradique iussimus et fecimus in praelibata parrochia de Tavertet die et anno supradictis.

Presentibus pro testibus Petrus Anglada faber ferrarius eiusdem parochiae de Tavertet et Paulus Sunyer agricola etiam dictae parochiae ad premissa vocatis adhibitis adque rogatis.

Rafel Ginebra i Molins

1 BORBONET I MACIÀ, Anna - SANGLAS I PUIGFERRER, Jordi: Tavertet, el seu terme i els seus noms de lloc, Barcelona : Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999, p. 125.

2 PARÉS I GANYET, Quirze: La despoblació rural i les masies del Collsacabra, Barcelona, Fundació Salvador Vives i Casajuana, 1985, p. 385 i mapa p. 404 (núm. 142.8).

3 PARÉS, La despoblació...; sobre el Pujant del Faig, p. 386 (143.18); sobre el Pujant del Llop, p. 385 (142.9); ambdós són recollits també a p. 494.

4 La referència del document és: Arxiu i Biblioteca Episcopal de Vic, Arxiu Parroquial de Tavertet, T/2 (cota provisional), p. 100 (27 de juny de 1719). (Normalitzem puntuació, accentuació i majúscules).

5 Així, per "vigésima".

6 Repetit.